

MÉG MINDIG NEM KÉSŐ...

Az FKF szerepvállalása a felnővők környezeti „érzékenyítésében”

SZERZŐ: ORENDI ÉVA

Amikor a Fővárosi Közterület-fenntartó Nonprofit Zrt.-nél hosszú évekkel ezelőtt – több mint tíz éve – elindult az a tanítási folyamat, amely Környezetvédelmi oktatóprogram néven egyre nagyobb teret hódít az óvodák és iskolák körében, még pusztán a szelektív hulladékgyűjtés témakörét merítette ki intézményi igényektől függően. Az azóta eltelt időben a világ segélykiáltása olyan hangossá vált a környezetszennyezést illetően, hogy a környezettudatos szemléletformálás nem állhatott meg sem a fővárosi szolgáltatási határokon belül, sem „csak” a szelektív gyűjtésnél.

A fővárosi hulladékgazdálkodásért és köztisztaságért felelős nagyvállalat igen nagy (és nemes) fába vágta a fejszéjét, amikor sok egyéb feladata mellett felvállalta a napi szintű oktatást is. (Bár talán favágásról manapság nem ildomos beszélnünk, különösen, ha a klímaválságra, az erdőtüzekre, a fogyatkozó tiszta levegőre, a haldokló élővilágra gondolunk...)

Ahogy évről évre szaporodott azoknak a nevelési-oktatási intézményeknek a száma, amelyek igénybe veszik/vették az ingyenes szolgáltatást, úgy növekedett a felelősség is az oktatott tananyag kérdésében. Természetesen a tanítás mindig felelősség, hiszen nem mindegy, milyen információkat, ismereteket adunk át annak a generációnak, amely egyelőre vagy semmilyen, vagy csupán „homályos” tudással ren-

delkezik az adott témában. És az sem mindegy, hogy hogyan adjuk át. A cél az, hogy környezetükre érzékeny, életmódjukban tudatos, gondolkodásukban felelős gyerekeket, fiatalokat neveljünk fel.

Az FKF edukációs munkatársai komolyan vették és veszik ezt a küldetést. Mivel a fővárosi hulladékgazdálkodás nem választható el betonfallal, sem másmilyen kerítéssel a világban végbenő folyamatokról, a „minden mindennel összefügg” elve szerint ha a kö-

zeli kis erdőben eldobunk egy műanyag palackot, az előbb-utóbb a folyóink valamelyikében, majd az óceánban fog kikötni, ahol pedig beláthatatlan mértékű károkat okoz. Ezért az órákon, foglalkozásokon nem elég csak a budapesti hulladékgyűjtési rendszerekről beszélni, sokkal nagyobb távlatokban kell megmutatni a gyerekeknek cselekedeteink lehetséges következményeit.

A gyerekek pedig egyre jobban figyelnek, egyre inkább érzik a súlyát a témának. Sőt egyre inkább tudatában

vannak annak, hogy rajtuk is sok múlik, hiszen a felhalmozódott problémákat már nem feltétlen csak a felnőttek, a szülei, a nagyszülei, a pedagógusaik vagy idegenek fogják megoldani. Ami rendkívül öröndetes, az az, hogy szívesen tesznek is a változásért, a környezet megóvásáért és megtisztításáért. (Elég csak arra gondolni, hogy mekkora tömegekben vonultak utcára a diákok a közelmúltban nemzetközi szinten a klímátüntetésekén.) A tanórákon is érezhető, hogy megértették: életmód- és szemléletváltásra van szükség ahhoz, hogy megállítsuk a Földünkön végbe-
menő káros folyamatokat.

Az éremnek azonban – tudjuk jól – két oldala van. Egyrésztől valóban nagyon jó, hogy egy környezettudatosan felnövő korosztállyal számolhatunk, másrészt viszont az oktatás során fel-
felmerül problémaként, hogy a gyerekek egy része szorongani kezdett. Óriási mennyiségben „ömlenek” rájuk apo-

kaliptikus látomások, jóslatok, becslések az élő természet végességéről, pusztulásáról, amivel épp az életbe vetett bizalmukat, a sorsuk, jövőjük megtervezésének lehetőségét ássuk alá.

Az FKF oktatásért felelős munkatársainak erre is fokozott figyelmet kell fordítaniuk, már csak azért is, mert a legtöbb esetben egy adott csoporttal, osztállyal csak egyszer találkoznak a tanév során, és a tanóra minden esetben azzal az utóérzéssel kell hogy járjon, miszerint a dolgok helyrehozhatók, de energiát, odafigyelést, törődést kell befektetnünk.

Az FKF szemléletformálása nem csupán a mindennapi tanítást jelenti, más módon is megszólítja a kicsiket és a nagyobbakat. Bár az interaktív tanórákon, foglalkozásokon is van lehetőségük a gyerekeknek, diákoknak véleményét formálni az adott kérdésekben, emellett azonban kreatív formában is megfogalmazhatják gondolataikat, ér-

zéseiket – amennyiben részt vesznek a cég gyermek- és ifjúsági alkotói pályázatain.

Bár már több mint tízéves a vállalat gyermekrajz- és szépiírói pályázata, ennek ellenére még mindig nem lankad a gyerekek, fiatalok (és szülei, pedagógusaik) érdeklődése a kiírt témák iránt, amelyek természetesen mindig kapcsolódnak a vállalat alaptervékenységeihez (hulladékgyűjtés, köztisztaság), de a környezetvédelem is minden alkalommal ott van a fókuszban. A beérkező pályázati anyagokon keresztül lemérhető, megfigyelhető, hogy a gyerekeket igencsak foglalkoztatja, milyen világban élnek és milyen világban szeretnének élni a jövőben.

2019-ben a kicsiknek meghirdetett alkotói verseny a Kukásautóval a Föld körül címet viselte, a nagyobbak számára kiírt fotó- és videópályázat pedig #neWASTEgess néven „futott”. A pályamunkák kidolgozottsága, ötletgazdagsága, de a tanórákon zajló interaktív munka is azt bizonyítja, hogy újra és újra meg kell kérdezni ezt a generációt, és minden lehetséges módon be kell vonni abba a közös gondolkodásba, hogy hogyan, milyen irányba mozduljunk el, amikor a bolygónk megmentéséről beszélünk.

Mindezt pedig tegyük úgy (mi, felnőttek), hogy közben nem vesszük el a kedvüket attól, hogy lelkesen készüljenek egy hosszú, tartalmas és boldog életre. Optimista vélekedések szerint ugyanis még időben vagyunk, hogy helyes szemlélettel megállítsunk és visszafordítsunk bizonyos folyamatokat.

